

[Holstein.]

for det tredje: Over for Hovedstadens Befolkning at tale rent ud og sige den, hvad Landbostanden mener om Landets og Hovederhvervets økonomiske Vilkaar og Muligheder.

Den Modtagelse, som blev Bondetoget til Del fra den menige københavnske Befolknings Side, lod intet tilbage at ønske i Retning af Hjertelighed og Oprigtighed. Jeg tror, at i samme Omfang som det var Smaakaarsfolk i Byen, der var Værter, og Smaakaarsfolk fra Landet, der var Gæster, des varmere og oprigtigere var Modtagelsen. Helt anderledes var Modtagelsen af Bondetoget fra de officielle Statsmyndigheders Side. Regeringens første Skridt var jo overhovedet at spærre Vejen, at spærre Adgangen for Bondetoget til Amalienborg, i Virkeligheden at gøre Bondetoget til København umuligt. Og det gjorde den højtærede Justitsminister ved at henvise til en Politivedtægt, der er vedtaget og fremgaaet under helt andre Forhold og Forudsætninger end dem, det her drejede sig om. Og endelig gjorde han det ved at skyde sig ind under sine underordnede Embedsmænds Ansvar, skønt det drejede sig om en Politivedtægt, som det kun havde kostet den højtærede Justitsminister et Ord at faa gjort Undtagelser fra i den foreliggende Situation. Justitsministeren skød sig ind under de underordnede Embedsmænds Ansvar, og de underordnede Embedsmænd skød sig ind under et Politicirkulære, som det stod til Justitsministeren naar som helst at gøre Undtagelser og Afgivelser fra. Det er et typisk og symptomatisk Udtryk for Ansvarssocialiseringen paa de højeste Steder under det ypperste demokratiske Folkestyre, der er tænkeligt her i Landet, naar det drejer sig om Ansvar i afgørende Situationer.

Det paagældende politimæssige Cirkulære var jo uden Tvivl dikteret under Hensyn til de Erfaringer, vi har haft med Hensyn til kommunistiske Optøjer i den indre By i de seneste Aar. Vi har jo haft talrige kommunistiske Optøjer paa Grønttorvet, vi har haft Kommunistoptøjer ved Børsen, vi har haft Kommunistoptøjer med kommunistiske Kasketdrenges Kasten af Stinkbomber paa selve Rigsdagstrappen i Rigsdagens indre Gaard. (*Munch-Petersen*: Hvornaar?). Det er kun kort Tid siden; jeg stod selv heroppe i et af Værelserne og saa Politiet gøre Udfald ned ad Rigsdagens Trappe. Hvornaar det var, er jo ligegyldigt, men det er jo ikke saa længe siden. (*Christmas Møller*: 30.—31. Januar 1933). Altsaa

30.—31. Januar. Det er heller ikke saa længe siden, vi havde Kommunistoptøjer paa Grønttorvet, hvorfra man drog i Deputation til Pladsen foran Christiansborg, og saa vidt jeg ved, var det ærede Medlem Hr. Munch-Petersen blandt dem, der dengang blev anholdt som Spektakelmagere.

Det er jo ikke saa underligt med disse Erfaringer i Erindring, at man vedtager et Politicirkulære, som søger at forhindre Gentagelse af dette, men naar man herudfra vilde give Bondetoget det Direktiv, at det gerne maatte bevæge sig til Grænsen af den indre By, men der skulde det opløse sig, saa viser dette bedst, hvor lidt denne politimæssige Vedtægt havde at gøre med det, der her forestod. Altsaa Bondetoget skulde kunne marchere gennem den ydre By, det skulde kunne marchere og samle sig paa Vesterbro og Nørrebro, i Arbejderkvartererne, hvor der var ikke mindst Mulighed for Kommunist-spektakler og -overgreb. Der, i den ydre By, skulde Politiet være i Stand til at sikre den offentlige Ordens Opretholdelse, men i den indre By — jeg formoder, at det er de gamle Voldboulevarder, der skal betragtes som Grænsen mellem den indre og den ydre By, ellers beder jeg den højtærede Justitsminister give os en Fortolkning af, hvor Grænsen ligger —, altsaa inden for disse Grænser, i den saakaldte gamle By vilde det være umuligt for Politiet at sikre Ordenens Opretholdelse, hvis Bondetoget skulde gaa til Amalienborg.

De militære Myndigheder havde givet Tilladelse til, at Bondetoget samledes paa Kastellets Plads; men paa Grund af Cirkulæret var det udelukket, at det kunde marchere gennem Amaliegade, en af de mindst befærdede Gader, navnlig om Formiddagen, i den indre By; der skulde man jo overskride Toldbodvej. Man skulde ellers tro, at det maatte have været lettere at opretholde Ro og Orden, naar Togets Indmarch til Amalienborg var koncentreret paa Strækningen fra Kastelspladsen til Amalienborg Plads over Toldbodvej. Det maatte være let overskueligt for Politiet og let overkommeligt for det at sikre, at Indmarchen foregik uden at bringe den offentlige Orden i Fare. I Stedet for foretrak man, at Medlemmerne marcherede ind paa Amalienborg Plads ad 4 forskellige Veje, ad alle de Veje, der er til Amalienborg Plads, ad Toldbodgade, ad Amaliegade fra Syd, ad Frederiksgade og ad Amaliegade fra Nord. Det kunde Politiet overkomme, men at sikre Orden, hvis de marcherede fra Kastellet til Amalienborg, det var udelukket. Det viser bedst, hvor